

## Stort informationsbehov i beredskapsfrågor

*Det här en promemoria från Folkbildningsrådets analysenhet som handlar om allmänhetens informationsbehov i beredskapsfrågor.*

### Sammanfattning

Novus har utfört en enkätundersökning på uppdrag av Folkbildningsrådet, med syfte att fördjupa kunskapen om allmänhetens behov av information i beredskapsfrågor. Undersökningen rör sig inom tre områden: krisberedskap, krigsberedskap och hemberedskap.

Deltagarna i undersökningen har också fått svara på frågor om hur och i vilka former de helst vill lära sig och utveckla sina kunskaper.

Resultaten visar att det finns ett stort intresse bland allmänheten att lära sig mer om hur man agerar vid kris eller krig: två av tre svarar att de vill öka sin kunskap. Samtidigt ser hälften av respondenterna behov av att stärka sin hemberedskap.

Självstudier är den mest populära formen för lärande samtidigt som resultaten visar att många också vill lära tillsammans med andra. Här kan folkbildningen, exempelvis genom studieförbundens studiecirkel och kurser, spela en viktig roll i att nå ut brett geografiskt och stärka samhällets samlade krisberedskap i hela landet.

Nedan presenteras resultaten.

### De flesta vill öka sin kunskap om krisberedskap

Det finns ett stort intresse bland respondenterna att höja sin kunskap om hur man bör agera om en kris inträffar: två av tre uppger att de vill lära sig mer. Drygt en av fyra, 28 procent, anser att de redan har tillräcklig kunskap och 4 procent uppger att de är ointresserade av att lära sig mer (se figur 1). Bland dem som vill lära sig mer återfinns en högre andel studenter, yngre personer, personer i hushåll med lägre inkomst (hushållsårsinkomst under 299 000 kronor) samt boende i storstäder och storstadsnära kommuner.

Äldre personer, samboende och personer i hushåll med högre inkomst (hushållsårsinkomst över 800 000 kronor) anser i högre grad att de redan har tillräckliga kunskaper om krisberedskap.

### **Personer vill lära på olika sätt**

Av de som vill lära sig mer om hur man agerar vid en kris, uppger nästan hälften att de skulle vilja ta del av digitala föreläsningar. Drygt en fjärdedel anger att de kan tänka sig att lära sig mer via fysiska föreläsningar. En av fem anger att de skulle vilja gå en kurs, till exempel via ett studieförbund. Att studera på egen hand är den mest populära formen – 58 procent föredrar detta sätt att kompetensutveckla sig inom krisberedskap (se figur 2).

### **Stort intresse för att öka kunskap om krigsberedskap**

Det finns även ett stort intresse för att stärka sin kunskap om hur man bör agera vid krig. På frågan om de skulle vilja lära sig mer om vad de ska göra om det blir krig ställer sig 65 procent positiva (se figur 1). Bland de 23 procent som anser att de redan har tillräcklig kunskap finns en högre andel personer i hushåll med högre inkomst, män, äldre personer samt de med hemmaboende barn.

Studerande och yngre anger i högre grad ointresse som skäl till att inte vilja lära sig mer – sammanlagt 5 procent av respondenterna.

### **Många vill lära av andra**

Även för krigsberedskap är det många som helst vill läsa på själva – 62 procent uppger detta. Samtidigt vill en stor andel lära sig tillsammans med andra: nästan hälften vill ta del av digitala föreläsningar och drygt en tredjedel av fysiska föreläsningar. Var femte vill gå en kurs via exempelvis ett studieförbund (se figur 2).

Bland de 5 procent som angav ett annat alternativ till hur de vill lära sig mer nämns bland annat tydlig och tillförlitlig information, praktiska övningar, material från myndigheter samt diskussioner i vardagliga sammanhang.

### **Hälften vill stärka sin hemberedskap**

Hälften av respondenterna anger att de vill lära sig mer om hur de kan stärka sin hemberedskap (se figur 1). Här finns en överrepresentation av personer i hushåll med lägre inkomst, personer i medelåldern samt personer som lever i samborelationer.

Totalt 43 procent anser sig redan ha en god hemberedskap eller kunskap om hur de kan stärka den. Denna grupp består i högre grad av villa- eller

radhusboende samt personer bosatta i Stockholm. Bland de 4 procent som uppger att de är ointresserade av att öka sin kunskap återfinns en större andel yngre och studenter.

### **Många vill lära sig genom föreläsningar**

Även när det gäller hur man vill lära sig mer om hemberedskap är självstudier det mest populära alternativet – 65 procent uppger att de vill läsa på egen hand. Samtidigt vill drygt hälften ta del av digitala föreläsningar och knappt var tredje av fysiska föreläsningar. En av fem vill gå en kurs via exempelvis ett studieförbund (se figur 2).

Bland de 3 procent som angivit andra alternativ nämns bland annat praktiska övningar, lättförståelig information via traditionella och sociala medier gärna med konkreta verktyg, som checklistor.

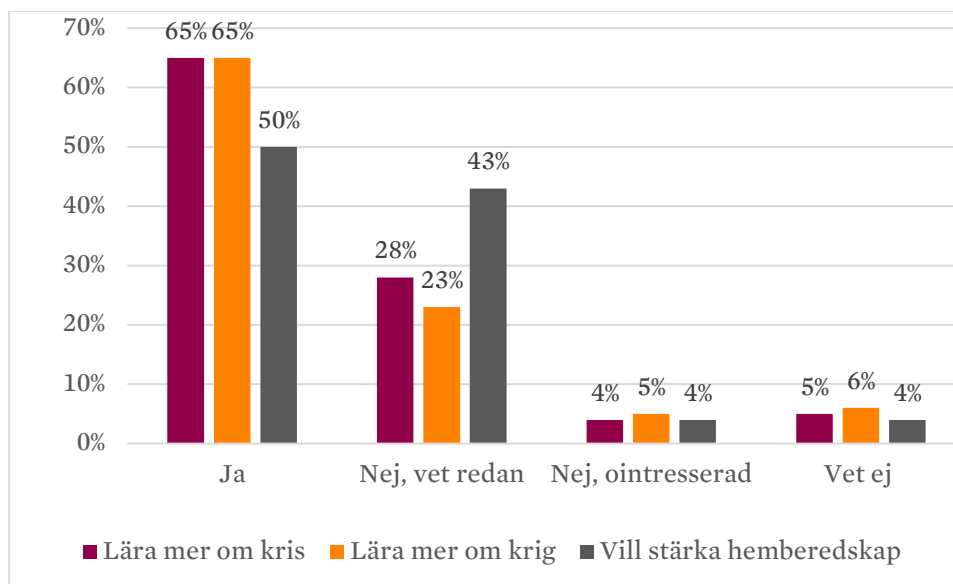
### **Om undersökningen**

Enkätundersökningen *Allmänheten om informationsbehovet i beredskapsfrågor* var riktad till personer mellan 18 och 74 år boende i Sverige, och genomfördes under maj 2025 av Novus på uppdrag av Folkbildningsrådet. Antalet respondenter var 1 024 och svarsfrekvensen var 60 procent.

Syftet med undersökningen var att undersöka behovet av kompetenshöjning kring frågor som rör kris-, krigs- och hemberedskapen samt intresset för olika former av lärande för att öka kunskapen. Bakgrunden är delvis en tidigare undersökning från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), som visar att många upplever att de saknar kunskap om vad man bör göra vid kris eller krig. MSB:s undersökning visade också att många planerar att stärka sin hemberedskap (Effektmätning – broschyren *Om krisen eller kriget kommer*, MSB 2024).

## Bilaga diagram

**Figur 1. Andel som vill lära mer eller stärka beredskap**



Svaret *Nej, vet redan* för frågan om stärkt hemberedskap består av delsvaren: *Nej, jag vet redan vad jag ska göra för att stärka min hemberedskap* (24 %) och *Nej, jag har redan en god hemberedskap* (19 %).

**Figur 2. Hur man vill lära sig**

